

Stopień Wodny Siarzewo, czyli karnawał urzędniczej nieodpowiedzialności

**JUSTYNA CHOROŚ, MAŁGORZATA GÓRSKA,
MONIKA KLIMOWICZ-KOMINOWSKA,
JAROSŁAW KROGULEC**

Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków

POLSKA ADMINISTRACJA PONOWNIE PRYZYSTĄPIŁA DO BUDOWY KOLEJNEGO STOPNIA WODNEGO NA WIŚLE, BĘDĄCEGO CZĘŚCIĄ PLANU KASKADYZACJI WIŚLY. PLAN TEN JEST PRAWIE TAK STARY JAK POLSKA PAŃSTWOWOŚĆ PO ODZYSKANIU NIEPODLEGŁOŚCI. W MIĘDZYZYKASIE ZMIENIŁY SIĘ GRANICE POLSKI, ZMIENIAŁY SIĘ USTROJE, ZMIENIŁO SIĘ PODEJŚCIE DO RZEK, A PLAN POZOSTAŁ. UDAŁO SIĘ GO NAWET CZĘŚCIOWO WDROŻYĆ, WYBUDOWANO JEDNĄ Z ZAPÓR – WE WŁOCLAWKU. 50 LAT FUNKCJONOWANIA TEJ KONSTRUKCJI MOŻNA TRAKTOWAĆ JAKO POLIGON DOŚWIADCZALNY, DAJĄCY ARGUMENTY, BY MÓC WYPOWIADAĆ SIĘ KRYTYCZNIE O „KASKADZIE WIŚLY” I BUDOWIE DROGI WODNEJ E40.

Koncepcja „Kaskady Dolnej Wisły” powstała na początku XX wieku. Do pomysłu powrócono pod koniec lat 50. XX w., gdy założono budowę 8 stopni wodnych. Miały one z jednej strony produkować energię, z drugiej – umożliwić żeglugę Wisłą do portów w Gdyni i Gdańsku. W 1970 roku oddano do użytku stopień we Włocławku. Kolejnych stopni nie zbudowano. Do pomysłu powrócono pod koniec lat 90. XX wieku, a w 1999 roku ówczesny minister środowiska Jan Szyszko zlecił opracowanie dotyczące stopnia Nieszawa-Ciechocinek. W 2009 r. firma Energa SA podpisała z Krajowym Zarządem Gospodarki Wodnej list intencyjny w sprawie realizacji tej inwestycji. W międzyczasie z budżetu państwa popłynęły szerokim strumieniem środki publiczne na przygotowanie ekspertyz, planów i koncepcji stopnia w Nieszawie. Z tej lokalizacji zrezygnowano ostatecznie w 2012 roku, na „korzyść” Siarzewa.

STOPIEŃ WODNY SIARZEWO

Stopień Wodny Siarzewo ma powstać na 708. kilometrze Wisły, a zbiornik zaporowy, sięgający od stopnia Włocławek do nowo powstałego stopnia – ma mieć do 33 km długości. W skład obiektu mają wchodzić: jaz piętrzący, elektrownia wodna, śluza żeglugowa, koryto obejścia stopnia, przepławki dla ryb oraz część techniczna.

Głównym celem przedsięwzięcia – zgodnie z zapisami w Raporcie o oddziaływaniu na środowisko¹ – jest „zapewnienie trwałego bezpieczeństwa stopnia wodnego Włocławek, poprzez podniesienie poziomu wody na dolnym stanowisku stopnia”.

Dodatkowymi celami budowy stopnia wodnego w Siarzewie, według raportu, mają być:

- „redukcja ryzyka powstawania zatorów lodowych;
- powstrzymanie nadmiernej erozji wgłębnej (wymywania osadów z dna rzeki) poniżej stopnia Włocławek;
- poprawa potencjału ekosystemów wodnych i od wód zależnych;
- zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej;
- zapewnienie regulowania odpływu z zespołu zbiorników – poprawa efektów gospodarki wodnej, w tym przeciwpowodziowej, dzięki współpracy dwóch stopni i zmniejszenie negatywnych zjawisk wywoływanych gospodarką wodną stopnia Włocławek;
- budowa przeprawy drogowej, która w ramach tego przedsięwzięcia wykorzystana będzie dla celów eksploatacji stopnia wodnego”.

Przedsięwzięcie uwzględnia również możliwość realizacji takich celów jak:

- wykorzystanie energii wody – produkcja energii elektrycznej z odnawialnego źródła;
- budowa drogi wodnej klasy Va na odcinku nowego zbiornika wraz z budową śluzy żeglugowej na nowym stopniu wodnym;
- zapewnienie energii elektrycznej niezbędnej do rozruchu elektrowni systemowych w centralnej części kraju w przypadku awarii krajowego systemu elektroenergetycznego.

KATASTROFA PRZYRODNICZA W OBSZARACH CHRONIONYCH

Budowa Stopnia Wodnego Siarzewo i infrastruktury z nim związanej będzie się wiązała z trwałym i nieodwracalnym zniszczeniem cennych przyrodniczo obszarów Doliny Dolnej Wisły. Należy pamiętać, że na tym odcinku Wisła jest rzeką o bardzo dużych walorach przyrodniczych – z licznymi wyspami, łachami piaszczystymi, odsypiskami i lasami łęgowymi, stanowiącymi siedliska łęgowe takich gatunków jak rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna, sieweczka rzeczna, mewa siwa, mewa srebrzysta, ohar, nuróg czy brodziec piskliwy. Zaplanowane w decyzji środowiskowej kompensacje przyrodnicze są nieadekwatne

¹ Wydanie 2 z 31 lipca 2017.

i niewystarczające i nie zapewnią warunków do przetrwania tu tych gatunków.

Twierdzenie, że nastąpi „poprawa potencjału ekosystemów wodnych i od wód zależnych” jest zaklinaniem rzeczywistości. Stopień Siarzewo przegrodzi Wisłę, odcinając prawie 70 tysięcy km rzek dla migracji ryb. W rezultacie spowoduje to załamanie się lub całkowite wyginięcie troci wędrowniej, łososia i certy w dorzeczu Wisły. Szanse na przywrócenie jesiotra ostronosego również zostaną definitywnie przekreślone².

Zniszczone zostaną naturalne łachy i wyspy, będące siedliskiem chronionych gatunków ptaków, w tym rybitwy rzecznej i białoczelnej, mewy siewej czy sieweczki rzecznej.

Pogląd ten podzielał Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy Włodzimierz Ciepły, który w lutym 2016 nie zezwolił na budowę Stopnia Wodnego Siarzewo i następnego dnia został odwołany ze stanowiska³. Swoją decyzję argumentował niezgodnością z wymogami unijnej dyrektywy siedliskowej i ramowej dyrektywy wodnej, pisząc w uzasadnieniu:

„W związku z przewidywanym (potwierdzonym w analizach przedłożonego raportu o oddziaływaniu na środowisko) znacząco negatywnym oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia na obszary Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039, Nieszawska Dolina Wisły PLH040012 oraz brakiem pewności co do efektywności zastosowanych działań kompensujących, skierowanych dla lasów łęgowych (siedliska o kodzie 91E0*), różanki, kozy, łososia i drożności migracyjnej ryb i minogów, istnieją przesłanki do stwierdzenia naruszenia integralności obszarów Natura 2000, w tym: Włocławska Dolina Wisły PLH040039; Nieszawska Dolina Wisły PLH040012; Dolina Wisłoka z Dopływami PLH180053; Wisłok Środkowy z Dopływami PLH180030; Dorzecze Górnego Sanu PLH180021; Dolina Dolnego Sanu PLH180020; Rzeka San PLH180007 i spójności całej sieci. Na podstawie przeprowadzonej analizy przedłożonego raportu ustalono, że skutkiem planowanej budowy nowej tamy w dowolnym wariantcie lokalizacyjnym będzie, pomimo zastosowanych działań kompensacyjnych, utrata wartości, znaczenia oraz funkcji obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039, której obecny teren swobodnie płynącej rzeki z odcinkami przełomowymi zostanie zastąpiony zbiornikiem powstałym wskutek piętrzenia w jej najcenniejszych odcinkach. Zmiana warunków siedliskowych przyczyni się do przekształcania obecnej struktury gatunkowej awifauny, organizmów wodnych oraz struktury siedlisk przyrodniczych bezpośrednio związanych z niziną doliną rzeczną, a skutkiem oddziaływań pomimo podjętych działań kompensacyjnych będzie trwała utrata części przedmiotów ochrony Włocławskiej Doliny Wisły, w tym: siedliska priorytetowego 91E0* łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesio-

nowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*), różanki *Rhodeus amarus*, kozy *Cobitis taenia*, oraz prawdopodobne znaczące pogorszenie stanu zachowania populacji i warunków determinujących migrację łososia *Salmo salar*”.

Podsumowując wypowiedź ówczesnego dyrektora RDOŚ w Bydgoszczy: inwestycja jest sprzeczna z wymogami unijnych dyrektyw: siedliskowej, ptasiej i ramowej dyrektywy wodnej. Przewidywane jest jej bezpośrednie, znaczące, negatywne oddziaływanie na 3 obszary Natura 2000 w dolinie Wisły:

- obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Wisły PLB040003;
- obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Włocławska Dolina Wisły PLH040039;
- obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Nieszawska Dolina Wisły PLH040012; ale również na obszary Natura 2000 znajdujące się na podkarpackich dopływach Wisły – Raby, Dunajca i Sanu, w tym:
  - Dolina Wisłoka z Dopływami PLH180053;
  - Wisłok Środkowy z Dopływami PLH180030;
  - Dorzecze Górnego Sanu PLH180021;
  - Dolina Dolnego Sanu PLH180020;
  - Rzeka San PLH180007.

Stopień Wodny Siarzewo, tak jak pozostałe stopnie wodne planowane w ramach budowy kaskady dolnej Wisły, jest częścią drogi wodnej E40, mającej połączyć Bałtyk z Morzem Czarnym. Inwestycja ta została uznana za jeden z 15 wylaniających się problemów związanych z ochroną różnorodności biologicznej na świecie (ang. Emerging Global Biological Conservation Issues) w ramach zestawienia opublikowanego w prestiżowym międzynarodowym czasopiśmie naukowym „Trends in Ecology and Evolution”⁴.

CZY ZAPORA WE WŁOCŁAWKU NA PEWNO POTRZEBUJE WSPARCIA KOLEJNĄ ZAPORĄ?

6 lat temu zakończono realizację projektu, którego celem była „poprawa stanu technicznego i bezpieczeństwa powodziowego Stopnia Wodnego Włocławek”⁵ (Projekt POIS.03.01.00-00-012/11 o wartości przeszło 115,4 mln zł, z czego 68 mln zł to dofinansowanie z funduszy unijnych). Zapora we Włocławku, pomimo silnej erozji dna poniżej zapory, nie jest obecnie zagrożona katastrofą budowlaną i nie ma potrzeby budowy kolejnego stopnia wodnego na Wiśle dla „podpierania” stopnia Włocławek. Potwierdzają to raporty Ośrodka Kontroli Technicznej Zapor. Podpiętrzenie poziomu wody poniżej Włocławka zostało już uzyskane poprzez budowę niewielkiego progu stabilizującego kilkaset metrów poniżej zapory włocławskiej.

4 <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0169534720303062>

5 https://inzynieria.com/geoinzynieria/zabezpieczenia_przeciwpowodziowe/wiadomosci/43461,koniec-modernizacji-zapory-we-wloclawku [dostęp 2.06.2021]

2 <https://publicystyka.ngo.pl/zapora-w-siarzewie-klamstwo-za-ktore-obywatele-zaplaca-miliardy> [dostęp 2.06.2021]

3 <https://torun.wyborcza.pl/torun/1,48723,19624185,nie-zgodzil-sie-na-tame-a-dzien-pozniej-stracil-fotel-dyrektora.html> [dostęp 2.06.2021]

Wisła w miejscu planowanego Stopnia Wodnego Siarzewo.

foto: Marek Elias, WWF Polska

MIT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ I ZAPOBIEGANIA SUSZY

Kolejnym i chyba najgłośniej podnoszonym argumentem za budową stopnia w Siarzewie jest ochrona przeciwpowodziowa. Jednak rzeczywista ochrona takimi środkami jest niemożliwa do zrealizowania – zbiornik musiałby być bowiem pusty w momencie wystąpienia katastrofalnych opadów i nadejścia fali powodziowej. Według danych WWF Polska⁶, zbiorniki takie jak włocławski nie mają żadnego istotnego znaczenia dla bezpieczeństwa powodziowego w przypadku tzw. powodzi tranzytowych⁷, gdyż dla spłaszczenia fali powodziowej mają znaczenie najwyższej neutralne, a w niektórych sytuacjach mogą zwiększać zagrożenie powodzią tranzytową. Tymczasem zarówno istniejący zbiornik Włocławek, jak i planowany w Siarzewie mają zbyt małą objętość w stosunku do przepływów Wisły i objętości fali powodziowej.

Budowa kolejnej przegrody na Wiśle zwiększy też zagrożenie powodzią zatorowymi, które będą występowały w dwóch miejscach naraz – na zbiorniku Włocławek i zbiorniku Siarzewo. Ukształtowanie Wisły od Modlina do Płocka stwarza naturalne warunki do tworzenia się zatorów lodowych. Po naturalnej rzece zator przemieszcza się, pchany jej nurtem; w przypadku zbiornika, gdzie zanika nurt, główną siłą napędową jest wiatr. Wybudowanie

stopnia wodnego we Włocławku pogorszyło jeszcze ten stan poprzez załamanie spadku dna rzeki, sprzyjające osadzeniu się rumowiska w jego partii cofkowej, co utrudnia swobodny odpływ lodów. Jedną z większych powodzi zatorowych wydarzyła się w okolicach Płocka w 1982 roku. Miąższość śryżu zalegającego pod pokrywą lodową dochodziła wtedy do 6 m, gdy w okolicach Warszawy było to 1–2 m. Na początku tego roku przez 4 tygodnie trwał alarm przeciwpowodziowy dla Płocka. Sytuacja hydrologiczna na Wiśle powyżej Włocławka – w wyniku zatorów lodowych na włocławskim zbiorniku – stanowiła poważne zagrożenie dla miasta. Stany alarmowe były przekroczone przez kilka tygodni.

Wpływ zapory na zapobieganie suszom rolniczym także jest nieistotny. Zbiornik Siarzewo nie zredukuje suszy w regionie, co pokazały przykłady zbiorników Włocławek i Siemianówka: mimo ich wybudowania, zagrożenie suszą na tych terenach w żaden sposób nie zmalało. Samo oddziaływanie zbiornika na nawodnienie terenów przyległych będzie pomijalne, bo zasięg tego nawodnienia odczuwalny będzie tylko w dolinie – ze względu na uwarunkowania terenu (m.in. wysoka skarpa): zwierciadło wody w dolinie będzie leżało dużo niżej niż pola. Ponadto pobór wody można przeprowadzić, korzystając z ujęć bezpośrednio z rzeki lub spod jej dna – nie ma więc żadnej potrzeby budowania w tym celu stopnia wodnego. Pomimo to Stopień Wodny Siarzewo – traktowany jako sztandarowa inwestycja PGW Wody Polskie – został wpisany do „Planu przeciwdziałania skutkom suszy”. Tymczasem tu potrzebne są zupełnie inne rozwiązania, skierowane na retencję krajobrazową. Należy ich szukać, np. pochylając się nad tematem 330 tys. km rowów melioracyjnych w Polsce, z których większość ma jednokierunkowe działanie odwadniające, bez możliwości zatrzymywania wody w zlewni.

6 Fundacja WWF Polska. 2012. Ocena wpływu zbiornika Włocławek oraz planowanego stopnia i zbiornika w Siarzewie na warunki przepuszczania wielkich wód na podstawie powodzi z maja 2010. Maszynopis. Warszawa.: <https://tiny.pl/rn2qr>

7 Powódź tranzytowa powstaje, gdy rzeka (w tym wypadku dolna Wisła) przeprowadza wezbrane wody, które pochodzą z odległych regionów kraju, np. z obszaru Podkarpacia i Małopolski.

MIT EKOLOGICZNEJ ENERGII WODNEJ

Tę samą ilość energii⁸ co w elektrowni wodnej Siarzewo można wyprodukować – bez niszczenia walorów przyrodniczych Wisły, jej doliny i innych rzek – stawiając 44 turbiny wiatrowe albo wykorzystując dowolny mikś energetyczny ze źródeł wiatrowych, fotowoltaiki i biogazowni. Ten sam efekt można uzyskać również przez przekształcenie wyrobisk podkrywkowych w elektrownie szczytowo-pompowe. Ponadto zbiorniki zaporowe są odpowiedzialne za 7 proc. emisji gazów cieplarnianych wynikających z działalności człowieka. Badania polskie pokazują, że najwyższe tempo uwalniania metanu w postaci bąbli gazowych zachodzi w zbiornikach Włocławek i Siemianówka. Zbiornik Siarzewo pogłębi ten problem.

ZAPORA BEZ DNA (FINANSOWEGO)

Nowa, pozytywna decyzja środowiskowa dla stopnia wodnego w Siarzewie została wydana 29 grudnia 2017 r. z rygiorem natychmiastowej wykonalności. Wnioskodawcą był Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej z siedzibą w Warszawie. Odwołały się od niej liczne organizacje pozarządowe, w tym Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków i Fundacja Greenmind. Zgodnie z orzeczeniem WSA, postępowanie odwoławcze jest prowadzone w sposób przewlekły, z rażącym naruszeniem prawa. Od ponad trzech lat nie ma jeszcze ostatecznej, prawomocnej decyzji środowiskowej. Obecnie po raz kolejny odkładany termin na rozpatrzenie odwołań przez Ministra Klimatu i Środowiska został wyznaczony na 30 czerwca 2021.

Brak ostatecznej decyzji środowiskowej w sprawie budowy stopnia wodnego Siarzewo nie zatrzymał jednak składania dalszych politycznych zapewnień o budowie ani o kontynuowaniu prac nad uzyskaniem kolejnych decyzji – pozwolenia wodnoprawnego (zlecono już bowiem opracowania operatu wodnoprawnego i projektu instrukcji gospodarowania wodą dla stopnia wodnego Siarzewo wraz z przygotowaniem wniosków o pozwolenie wodnoprawne) oraz decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji (w marcu br. ogłoszono europejski przetarg na opracowanie dokumentacji przedprojektowej i projektowej oraz opracowań towarzyszących wraz z uzyskaniem pozwolenia na realizację inwestycji). Jeszcze w 2017 r. trzy ministerstwa (Środowiska, Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Energii) podpisały porozumienie w sprawie budowy stopnia wodnego Siarzewo⁹. W 2018 r. powołano Komitet Sterujący w sprawie budowy Stopnia Wodnego Siarzewo oraz podpisano list intencyjny¹⁰ w spra-

wie budowy stopnia wodnych (Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Ministerstwo Energii, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie oraz energetyczne spółki Skarbu Państwa, tj. Enea SA, Energa SA, Energa Invest sp. z o.o., PGE Polska Grupa Energetyczna SA, PGE Energia Odnawialna SA oraz PKN Orlen SA). Składane są liczne deklaracje polityczne i tworzone koalicje.

Przemysław Dąca, prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (które przejęło rolę inwestora), przekonuje: „Włocławska tama miała być częścią zespołu kaskadyzacji Wisły. Niestety, pozostawiono ją samotnie na środku rzeki. Teraz my zabieramy się do budowy kolejnego stopnia w Siarzewie, który będzie zabezpieczał obiekt we Włocławku przed katastrofą budowlaną. Jesteśmy w tej chwili w cyklu planistycznym i będziemy realizować konsekwentnie ten projekt”¹¹.

W ostatnich latach, w czasie gdy nadal nie ma ostatecznej decyzji środowiskowej, a Ministerstwo Klimatu i Środowiska wciąż przekłada termin ostatecznego załatwienia sprawy odwołań, Wody Polskie (WP) kontynuują przygotowania inwestycji. Wydawane są publiczne pieniądze. Szacuje się, że w ciągu roku na przygotowanie dokumentacji związanej z budową Siarzewa wydano ok. 3,3 mln złotych. Sytuacja ta pokazuje, że PGW Wody Polskie i Ministerstwo Infrastruktury, które przejęło w tym zakresie kompetencje nieistniejącego już Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, jawnie ignorują wymogi prawa polskiego i unijnego w zakresie ochrony środowiska i udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji. Wszelkie prace planistyczne i kolejne wydatki ze środków publicznych powinny być wstrzymane natychmiast po zaskarżeniu decyzji środowiskowej do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia zgłoszonych licznych nieprawidłowości.

Całkowity koszt realizacji budowy Stopnia Wodnego Siarzewo został oszacowany w 2019 r. przez ówczesnego podsekretarza stanu w Ministerstwie Energii Tadeusza Skobla na 3,9 miliarda złotych¹². Wiosną 2021 r. koszt ten oszacowano już na 5,4 mld zł¹³. Biorąc pod uwagę, że koszt mającej się ku końcowi budowy Stopnia Wodnego Malczyce na Odrze wzrósł trzykrotnie (z planowanych 350 mln do 1,1 mld złotych), należy szacować, że podane kwoty zdecydowanie wzrosną. Należy zatem wyraźnie powiedzieć: budowa Stopnia Wodnego Siarzewo nie ma uzasadnienia ekonomicznego, nie przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego oraz spowoduje katastrofę przyrodniczą nie tylko dla dolnej Wisły, ale dla całej sieci rzek z Wisłą związanych.

8 Alternatywa dla planowanej elektrowni wodnej w Siarzewie w kontekście bezpieczeństwa energetycznego. Prof. dr hab. inż. Jan Popczyk, dr inż. Krzysztof Bodzek. WWF 2020.

9 <https://www.gov.pl/web/gospodarkamorska/porozumienie-ws-budowy-stopnia-wodnego-siarzewo-podpisane> [dostęp 2.06.2021]

10 <https://www.gov.pl/web/gospodarkamorska/w-styczniu-odbyly-sie-kolejne-konsultacje-dotyczace-programow-rozwoju-drog-wodnych> [dostęp 2.06.2021]

11 <https://wloclawek.naszemiasto.pl/wloclawek-stopien-wodny-ma-juz-50-lat-zobacz-jak-powstawala/ar/c1-7918899> [dostęp 2.06.2021]

12 <https://www.money.pl/gielda/skobel-z-me-ii-stopien-wodny-na-wislegotowy-w-2028-r-koszt-ok-39-mld-zl-6433201292084866a.html> [dostęp 2.06.2021]

13 <https://www.wwf.pl/aktualnosci/jak-ugryzc-kilkamiliardow> [dostęp 2.06.2021]

fot. Marek Elias, WWF-Polska

TAJNE PRZEZ POUFNE

Niestety, pomimo wielu starań, organizacje pozarządowe – w tym OTOPI – nie mają dostępu do danych, na podstawie których podawane są powyższe kwoty. Podstawowym dokumentem w tym zakresie jest „Analiza finansowa budowy Stopnia Wodnego na Wiśle poniżej Włocławka”¹⁴, o którą OTOPI wnioskował do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w trybie dostępu do informacji publicznej, niestety – jak dotąd – bezskutecznie. Nadal nie znamy więc odpowiedzi na pytania, na które odpowiedzieć miała analiza, w tym dwa najważniejsze: Jakie naprawdę mają być całkowite koszty tej inwestycji oraz na ile (nie)opłacalna jest jej realizacja¹⁵?

ZAPORA WE WŁOCŁAWKU DO ROZBIÓRKI

Skoro poszczególne mity prezentowane jako powody budowy stopnia wodnego w Siarzewie można po kolei obalać, to jakie jest rozwiązanie dla problemów powodowanych przez zaporę we Włocławku? Czy potrzebny nam jest kolejny stopień wodny na Wiśle?

Trwałym rozwiązaniem dla Włocławka jest rozbiórka stopnia wodnego, z zachowaniem przeprawy mostowej i renaturalizacją Wisły do stanu sprzed powstania zbiornika włocławskiego. Zagadnienie to już dawno (2001) przeanalizował WWF Polska. W opracowaniu „Studium kompleksowego rozwiązania problemów stopnia i zbiornika

¹⁴ Pełna nazwa dokumentu, to „Analiza finansowa budowy Stopnia Wodnego na Wiśle poniżej Włocławka – Lokalizacja Siarzewo wraz z oszacowaniem udziału podmiotu zamierzającego odnosić korzyści z użytkowania elektrowni w kosztach projektowania i wykonania inwestycji”.

¹⁵ <https://www.wody.gov.pl/zamowienia-publiczne/postepowania-przetargowe/647-analiza-finansowa-budowy-stopnia-wodnego-na-wisle-ponizej-wloclawka-lokalizacja-siarzewo-wraz-z-oszacowaniem-udzialu-podmiotu-zamierzajacego-odnosic-korzyści-z-uzytkowania-elektrowni-w-kosztach-projektowania-i-wykonania-inwestycji> [dostęp 2.06.2021]

Włocławek. Prognoza skutków społeczno-ekonomicznych i środowiskowych. Synteza”¹⁶ czytamy:

„Spośród siedmiu rozpatrywanych wariantów rozwiązania problemów stopnia Włocławek, po wstępnej analizie, szczegółowemu badaniu, ocenie i analizie poddano trzy, w tym: wyłączenie stopnia z eksploatacji i przekształcenie zbiornika w swobodnie płynącą rzekę.

Wariant ten skutecznie i trwale usuwa wszystkie zagrożenia. Jego realizacja:

- umożliwi swobodny przepływ rumowiska i powstrzyma erozję dna Wisły poniżej Włocławka,
- usunie główną przyczynę powstawania zatorów lodowych,
- powstrzyma gromadzenie się w zbiorniku osadów toksycznych i biogenów; ponowne włączenie w naturalny obieg materii jest najprostszym sposobem ich utylizacji,
- zagwarantuje odtworzenie dużych walorów przyrodniczych Wisły, zwiększając przy tym naturalną retencję dolinową”.

I tej wersji się trzymajmy!

I TY MOŻESZ POMÓC URATOWAĆ WISŁĘ!

Oto kilka pomysłów, jak możesz się zaangażować:

- podpisz petycję przeciwko budowie drogi wodnej E40: www.change.org/savePolesia;
  - spytaj swojego/ją parlamentarzystę/tkę, co zamierza zrobić w obronie Wisły przeciwko planowanej zaporze w Siarzewie;
  - obserwuj, komentuj i udostępniaj posty z profilu Facebook: @StopE40;
  - zapoznaj się z informacjami na stronie www.drogawodnaE40.pl i udostępniaj w mediach społecznościowych.
- Jeśli masz inny pomysł – daj nam znać, pisząc na adres: StopE40@otop.org.pl.

¹⁶ <https://www.wwf.pl/sites/default/files/2017-07/Studium%20kompleksowego%20rozwi%C4%85zania%20problem%C3%B3w%20stopnia%20i%20zbiornika%20W%C5%82oc%C5%82awek.pdf> [dostęp 2.06.2021]